

ARBEJDERMUSEET

Københavns Kommune

Kultur- og Fritidsudvalget

12. juni 2020

Anmodning om økonomisk støtte til Arbejdermuseet

Arbejdermuseet anmoder hermed Københavns Kommunes Kultur- og Fritidsudvalg om økonomisk støtte for at sikre fremdrift i vigtige projekter og aktiviteter, der ellers vil være vanskelige at gennemføre som følge af de økonomiske konsekvenser af Covid-19.

Baggrund for anmodningen

Arbejdermuseet er et statsanerkendt museum, der indsamler, bevarer og formidler historien brede befolkningslags levevilkår i byerne fra slutningen af 1800-tallet og frem til i dag. Museet beskæftiger sig derudover med arbejderbevægelsens historie og rolle i udviklingen af den danske velfærdsstat og arbejdsmarkedsmodel. Museet har et omfattende samarbejde med skoler og ungdomsuddannelser og gennem de seneste år også sprogskoler, der anvender museet som ramme for introduktion til nutidige og historiske forhold på det danske arbejdsmarked.

Museet har gennem de seneste år oplevet fremgang på en række centrale områder. Og 2019 blev på mange måder et rekordår. Museet satte besøgsrekord med 115.994 besøgende og oplevede især i kraft af udstillingen "Håndens Arbejde" at nå ud til en bredere brugergruppe. Gennem væsentlige donationer fra private fonde blev der sikret finansiering til en omfattende renovering af festsalen i museet bygning, Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning fra 1879. Og i september modtog Arbejdermuseet den prestigefulde internationale museumspris The DASA Award for sit arbejde med at integrere undervisning til børn og unge i det generelle formidlingsarbejde. Flere end 24.000 børn og unge besøgte museet i undervisningssammenhæng i 2019.

Den positive udvikling fortsatte i starten af 2020, ikke mindst med en meget vellykket vinterferie, hvor Arbejdermuseet i samarbejde med undervisere og elever på NEXT tilbød aktiviteten "Skrædder for en dag" rettet mod børnefamilier. Men kort derefter betød nedlukningen af samfundet som følge af Covid-19 en hård opbremsning. Arbejdermuseet lukkede for publikum d. 12. marts, hvilket betød et fuldstændigt bortfald af omsætning frem til museet kunne genåbne d. 26. maj. Det har været en stor glæde at kunne åbne for publikum igen, og det er især glædeligt, at der fra starten har været stor efterspørgsel efter undervisningstilbud for børn og unge. Men samtidig er det tydeligt, at museet har langt færre besøgende end inden nedlukning og må forvente væsentlig lavere aktivitet i lang tid fremover.

Nedlukningen og den lavere aktivitet har alvorlige økonomiske konsekvenser for institutionen. Lukkeperioden har medført tabt omsætning for 1,37 mio kr. For resten af 2020 forventer museet en nedgang på 60% i omsætning, hvilket vil betyde et yderligere tab på 1,6 mio kr.

For at imødegå tabene og undgå afskedigelser blev størstedelen af medarbejderne hjemsendt 23. marts under trepartsaftalen om lønkompensation. En del medarbejdere er trukket ud af hjemsendelse i forbindelse med genåbning. Men der er fortsat 20 medarbejdere, der forventes hjemsendt til og med 8. juli. Museet har reduceret i en række løbende driftsudgifter i nedlukningsperioden. Men disse reduktioner har været af meget begrænset størrelse og opvejes af særlige udgifter i forbindelse med genåbning. Museets ledelse har også besluttet ikke foreløbig at genbesætte en ledig stilling som Publikumschef for derved at begrænse lønudgifter. Disse tiltag begrænser Arbejdermuseets udgifter i 2020 med i alt 1,4 mio kr.

Derudover har Arbejdermuseets venneforening iværksat en indsamling, som indtil videre har indsamlet hele 671.000 kr fra i alt 1387 bidragsydere. Det er meget rørende og motiverende at mærke den opbakning, der er til at bringe Arbejdermuseet så helskindet som muligt igennem krisen.

Museet står imidlertid stadig med udsigt til et stort underskud i 2020 og uden tvivl lavere omsætning i 2021. Dette betyder, at en række aktiviteter og projekter, som er af særlig betydning for samarbejdet med Københavns Kommune, er under voldsomt pres. Arbejdermuseet anmoder derfor Kultur- og Fritidsudvalget om at yde en særlig økonomisk støtte, således at disse projekter kan videreføres trods den helt usædvanlige situation.

Udarbejdelse af UNESCO Verdensarv-nominering

Arbejdermuseets bygning, Arbejdernes Forenings- og Forsamlingsbygning fra 1879, er den ældste arbejderforsamlingsbygning i Europa og den næstældste i verden. Bygningen er usædvanlig velbevaret, og den er et autentisk og enestående vidnesbyrd om organiseringen af arbejderne i slutningen af 1800-tallets København. I 2018 blev bygningen på anmodning af Arbejdermuseet og med opbakning fra Københavns Kommune optaget på den danske UNESCO Verdensarv tentativliste. Det skete som udløber af et projekt drevet af Arbejdermuseet, der peger på en række arbejderforsamlingsbygninger verden over som vidnesbyrd om arbejderbevægelsens rolle i organiseringen af arbejderne i industrialiseringens tidlige periode.

En succesfuld nominering vil være af stor værdi for byen. Det vil give København sin første UNESCO Verdensarv-lokalitet, hvilket vil være et markant bidrag til de kulturelle tilbud for besøgende i byen. På baggrund af de idealer om demokrati, lighed og fællesskab, som bygningen er et udtryk for, vil nomineringen også støtte op nogle af de værdier, der både gør københavnere stolte af deres by, og som er med til at trække både turister og arbejdskraft til byen. Samtidig vil status som verdensarv give en helt særlig dimension til bygningens funktion som et levende mødested for sociale, kulturelle og ikke mindst uddannelsesmæssige aktiviteter. Der er dermed mulighed for at etablere en UNESCO Verdensarv-lokalitet, der i helt særlig grad får en positiv betydning for lokalbefolkningen, og som bidrager til det nutidige arbejde med at skabe en endnu bedre fremtid for mennesker i København.

Næste skridt mod optagelse på selve Verdensarvslisten er udarbejdelse af en nominering, der på højt fagligt niveau beskriver de særlige historiske og arkitektoniske forhold, der giver bygningens helt særlige værdi som kulturarv. Denne nominering er under udarbejdelse, men

finansieringen af det omfattende arbejde er truet af Arbejdermuseets svækkede økonomi, da projektet indtil videre er internt finansieret.

Arbejdermuseet opfordrer derfor til, at Københavns Kommune yder økonomisk støtte til udarbejdelsen af nominering på kr. 400.000 pr. år i perioden 2021-22.

Digitale undervisningstilbud til københavnske skolebørn

Coronakrisen har skabt et øget fokus på værdien af digitale undervisningstilbud og også skabt ny og vigtig viden på området. Arbejdermuseet lancerede kort før nedlukningen det digitale undervisningssite "History to go", hvor undervisningsforløb og -materialer omkring arbejdsliv, demokratisk engagement og uddannelsesvalg bliver stillet til rådighed digitalt. Udviklingen af "History to go" var motiveret af, at Arbejdermuseet oplever stigende efterspørgsel efter sine undervisningstilbud og i perioder har svært ved at imødekomme efterspørgslen fra skoler, der ønsker at besøge museets lokaler i Rømersgade.

Museet har i nedlukningsperioden oplevet stor efterspørgsel efter disse digitale tilbud. Vi har også gennemført online undervisning med enkelte københavnske partnerskabsskoler, hvor elever fra udskolingsklasser har bidraget til at skabe og producere deres egne kilder om deres oplevelser af Covid-19s påvirkning af deres hverdagsliv og København. Den digitale aktivitet har uden tvivl været medvirkende til, at grundskoleklasser så hurtigt er vendt tilbage til at bruge museets fysiske tilbud. Men det er også blevet tydeligt, at de digitale tilbud har værdi i sig selv. Eleverne får adgang til ny viden og kilder til historiske og samfundsaktuelle emner og tematikker på de tidspunkter, der passer dem. Og samtidig letter og kvalificerer tilbuddene lærernes forberedelse. På den måde skaber museet værdi for skoler, der af forskellige årsager har vanskeligt ved at gennemføre et fysisk besøg.

Arbejdermuseet ser det som afgørende at mulighederne i digital undervisning udvikles yderligere og i tæt samarbejde med københavnske skoler. Imidlertid er det meget vanskeligt at afsætte udviklingsmidler i en tid, hvor økonomien generelt set er under stort pres.

Arbejdermuseet opfordrer derfor til, at Københavns Kommune yder et særligt økonomisk tilskud til videreudvikling af digitale undervisningstilbud på kr. 400.000 i 2021.

Jeg håber at Kultur- og Fritidsudvalget vil se velvilligt på denne ansøgning, og jeg står naturligvis til rådighed for spørgsmål.

Venlig hilsen

Søren Bak-Jensen

Direktør, Arbejdermuseet